

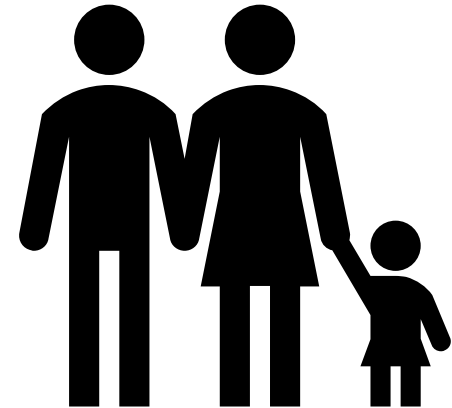
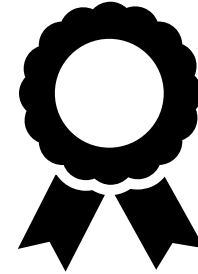
Grundkursus i at være netværksplejefamilie

Kursusdag 4

Udarbejdet på oplæg fra
Socialstyrelsen

Velkomst og dagens program

- Velkommen til kursusdag 4
- Er der spørgsmål til kursusdag 3?

Grundkursets 11 emner

DAG 1	DAG 2	DAG 3	DAG 4
1) Den nye familie	2) Børns udvikling og identitetsdannelse 3) Omsorgssvigt og udviklingstraumer	4) Tilknytning og mentalisering 5) Barnet eller den unges familie og netværk (kontakt, samvær og samarbejde) 6) Kommunikation og konfliktforståelse	7) Tab, sorg og krise 8) Inddragelse, selv- og medbestemmelse 9) Fællesskaber og relationer 10) Understøttelse af skolegang 11) Samarbejde med anbringende kommuner

Dagens læringsmål

- Opnå indsigt i og viden om betydningen af tab, sorg og krise.
- Få viden om og forståelse for betydningen af at understøtte barnet/den unges inddragelse, selv- og medbestemmelse.
- Få viden om og forståelse for betydningen af at støtte barnet/den unge i forhold til skolegang, uddannelse og beskæftigelse.
- Få viden om og forståelse for betydningen af at støtte barnet/den unge i at blive en del af fællesskaber og netværk i dagligdagen.
- Opnå indsigt i og viden om de lovgivningsmæssige rammer for plejefamiliens arbejde, herunder rettigheder og pligter i kontakten og samarbejdet med offentlige myndigheder og fagpersoner.

Tab, sorg og krise

Tab, sorg og krise hos børn og unge

- Barnet/den unge vil opleve tab og sorg, når det bliver anbragt, uanset omfanget af svigt fra forældrene.
- Barnet/den unge vil derfor ofte være i krise, når det bliver anbragt.
- Sorgen og krisen viser sig kropsligt, følelsesmæssigt, tankemæssigt og socialt.
- Alle sorg- og kriseoplevelser er unikke.

Krise

Hvad er en krise:

- En pludselig indtrædende forstyrrelse af den normale livskvalitet og det kontinuerte livsforløb – en sjæleforstyrrelse. Man mister orienteringen og rystes i sin grundvold (Jacobsen, 2009).
- Man står i en krise, når man er kommet i en livssituation, hvor ens tidligere erfaringer og indlærte reaktionsmønstre ikke er tilstrækkelige til, at man kan beherske situationen (Cullberg, 2007).

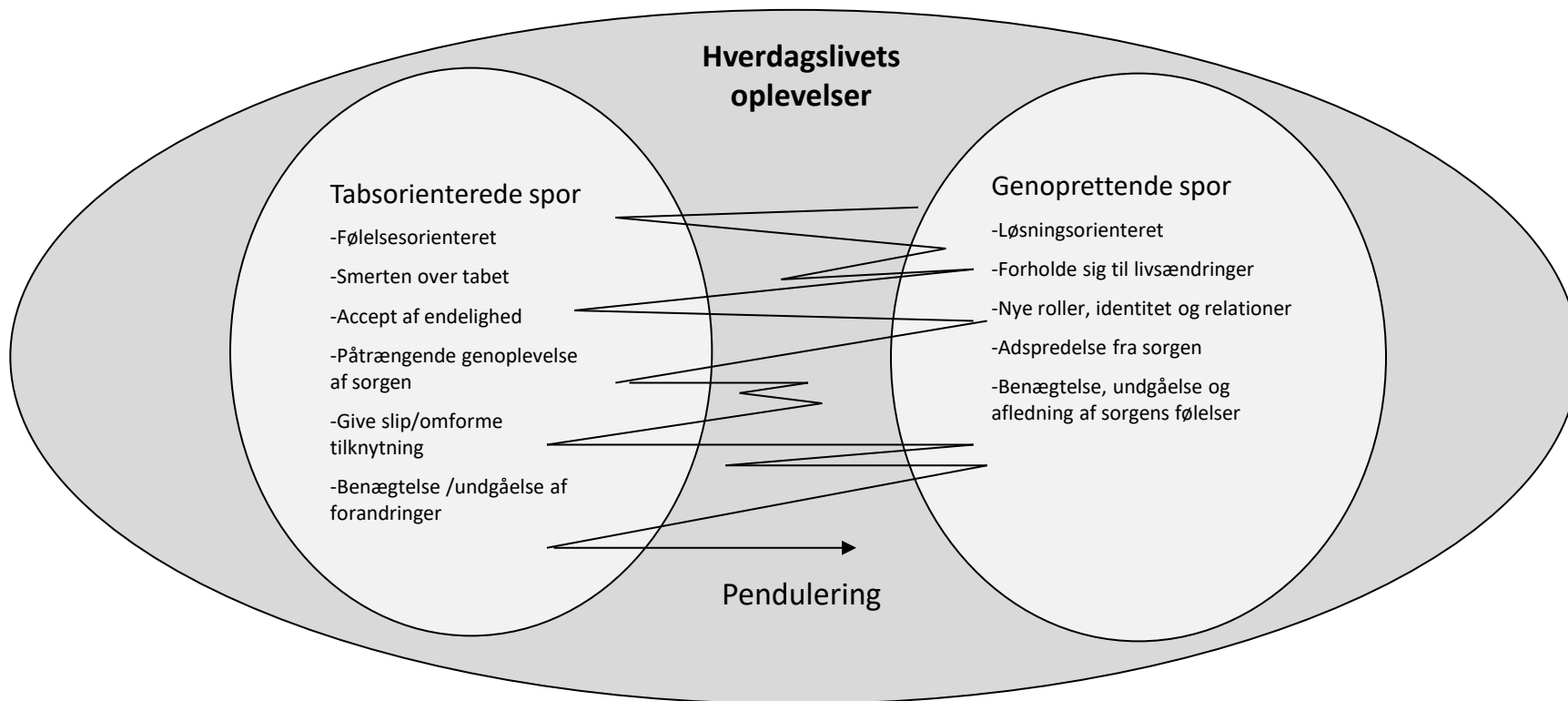
Faser i et kriseforløb

- Chokfasen.
- Reaktionsfasen.
- Bearbejdningsfasen.
- Nyorienteringsfasen.

(Cullberg, 2007)

Sorgbearbejdning

To-sporsmodellen – frit efter Stroebe og Schut

Reaktionsmønstre hos børn og unge i krise

- Vrede og aggression.
- Uro og ængstelighed.
- Nedtrykthed.
- Apati og tilbagetrækkethed.
- Søvnproblemer.
- Fysiske problemer, fx hovedpine og mavepine.
- Spiseforstyrrelser.
- Koncentrationsproblemer.

Reaktionerne kan ses som normale reaktioner på en unormal situation.

(Ett hem at växa i. Familjehemmets bok, Socialstyrelsen i Sverige)

Omsorg for børn og unge i sorg og krise

Hjælp til at håndtere svære følelser

- Sæt ord på barnet/den unges følelser fx ved sige: "Jeg kan se, at du er vred/ked af det".
- Lyt og hjælp barnet/den unge til selv at reflektere over situationen.
- Hvis barnet/den unge er låst fast i det ene spor, så træk forsigtigt lidt over i et andet spor.
- Bøger, der kan anvendes til at tale om tabet, er fx: "Nadia og Magnus flytter hjemmefra" (Børnerådet), "Lillefrø" (Jacob Martin Strid) og "Når man bor i en anden familie" (Center for familiepleje).

Omsorg for børn og unge i sorg og krise

Tryghed og kontinuitet

- Bevar kontinuiteten i hverdagen, i skolen, børnehaven, med venner (hvis det er muligt).
- Hjælp med at bevare kontakten til forældrene, søskende og netværket.
- Etabler rutiner og regelmæssighed i hverdagen; det har en beroligende effekt.

Omsorg for børn og unge i sorg og krise

Åben og ærlig kommunikation

Åben og ærlig kommunikation omkring tabet i forbindelse med anbringelsen:

- Vær tilgængelig, ærlig og tal åbent om tabet.
- Giv alderssvarende forklaringer. Reducer forvirring, og undgå abstrakte forklaringer.
- Brug supervisor og sagsbehandleren til at finde samme forklaringer for at undgå forvirring og mistillid.

En lille film om sorg

- <https://www.dr.dk/om-dr/nyheder/video-tegnefilm-om-sorg-hitter-paa-sociale-medier>

Øvelse: Walk and talk

Fortæller: Vælg en svær situation. Beskriv den detaljeret. Hvem indgik, hvad skete der, hvad var det værste, hvordan kom jeg videre, og hvordan lever jeg med sorgen/tabet i dag?

Lytter: Støt ved at lytte aktivt, stil åbne fordomsfrie spørgsmål, undgå at diskutere og henvise til egne erfaringer.

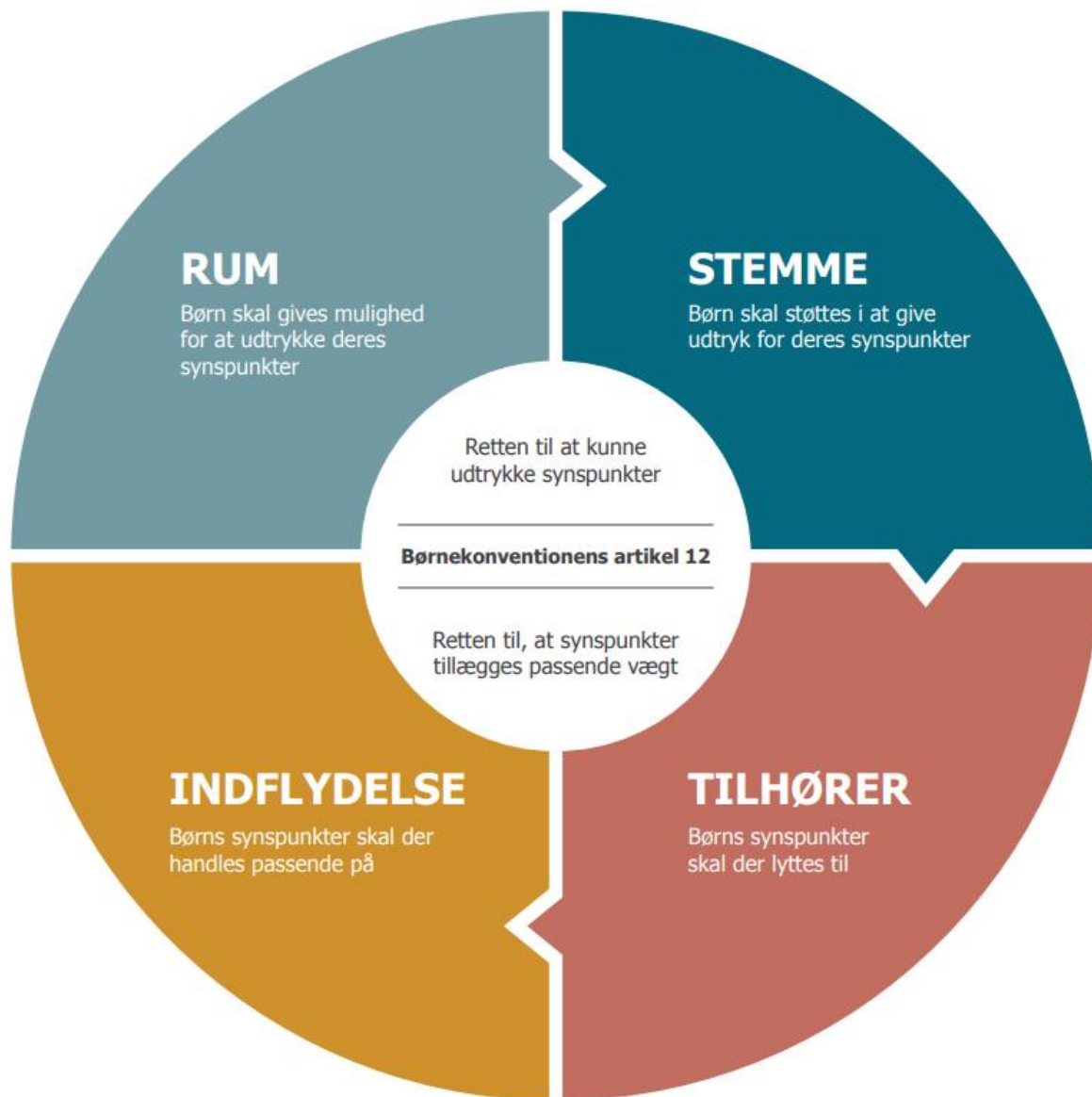
Plenum: Historien er jeres egen og skal ikke deles i plenum.

Fortæl, hvordan det var at fortælle historien, blev fortælleren klogere på sig selv gennem historien? Gjorde lytteren noget for at støtte processen?

Varighed: 30 minutter

Inddragelse, selv- og medbestemmelse

Inddragelse af børn og unge

Barnet og den unges ret til inddragelse

- Hjælp og støtte altid skal ydes med afsæt i barnets eller den unges perspektiv, ressourcer og behov, jf. § 2, stk. 2.
- Børn og unge med behov for særlig støtte har ret til indflydelse på de forhold, som vedrører dem, jf. § 5 stk 2.
- Barnets eller den unges holdning og synspunkter skal tilvejebringes og inddrages løbende ved samtaler og anden direkte kontakt, inden der træffes beslutninger eller afgørelser om barnets eller den unges forhold, jf. § 5 stk 3.
- Et barn eller en ung, hvis sag behandles efter barnets lov, har på ethvert tidspunkt af sagens behandling ret til at lade sig bistå af andre, jf. § 6 stk.1.
- Børn og unge, der er fyldt 10 år, har partsbeføjelser bl.a. i forbindelse med anbringelse uden for hjemmet, valg af anbringelsessted, hjemgivelse og hjemgivelsesperiode, samvær og kontakt

(Barnets lov)

Anvendelse af magt og indgreb i barnets/den unges selvbestemmelsesret

- Ansvar for at varetage den daglige omsorg overgår fra forældrene til plejefamilierne. Dette ansvar indebærer bl.a., at plejefamilierne som led i varetagelsen af denne omsorg kan foretage nødvendige indgreb i barnets eller den unges selvbestemmelsesret for at sikre barnets eller den unges interesser, herunder sikre, at barnets eller den unges fysiske og psykiske behov opfyldes, og at barnet eller den unge opbygger kompetencer til at indgå i sociale relationer, trives og modtager læring, jf. § 3 stk 1.
- Almindelige plejefamilier kan som led i den daglige omsorg foretage visse indgreb overfor et anbragt barn/ung, herunder fysisk guidning ved f.eks. at lægge en arm om skulderen på barnet eller den unge for at angive, at vedkommende skal følge med.

(Voksenansvarsloven)

Betydningen af inddragelse, selv- og medbestemmelse – fra barnets/den unges perspektiv

”Inddragelsen og oplevelsen af medbestemmelse motiverer børnene og de unge. Det gør dem til medspillere i forhold til den indsats, de bliver givet.

Og når børn og voksne arbejder sammen mod fælles definerede mål er sandsynligheden for en positiv udvikling, langt større”.

(Børnerådet, 2012)

Fællesskaber og relationer

Venskaber og fritidsaktiviteter – Børn og unges perspektiver

Børn og unge, der bor i plejefamilie fremhæver følgende om, hvad der ”virker” for dem i forhold til venskaber og fritidsaktiviteter:

- Når der ikke er for mange regler om besøg udefra.
- Når man får støtte til at bevare kontakten til gamle gode venner.
- Når man får støtte til at bryde med dårlige venner og vaner.
- Når man har adgang til mobil og internet, så man kan være i kontakt med vennerne.
- Når der penge nok til fritidsfornøjelser.

(Børnerådet, 2012)

Sociale mediers betydning

- Sociale medier spiller en afgørende rolle i børn og unges sociale liv.
- Gennem sociale medier kan børn og unge indgå i virtuelle fællesskaber.
- Gennem sociale medier kan børn og unge anbragt uden for hjemmet holde forbindelsen med familie og venner.

Udsatte børn og unge på sociale medier

- Sociale medier er både en ressource og en risikofaktor i anbragte børns og unges liv.
- Børn og unge med ringe adgang til venskaber får gennem sociale medier styrket omgangen med ligesindede.
- Omsorgssvigtede børn og unge har større risiko for at blive krænket på nettet.

Film

Far:

<https://www.youtube.com/watch?v=9w93BZ0fna4>

Datter:

<https://www.youtube.com/watch?v=qMiasc8MOao>

Sundhedsstyrelsens anbefalinger om brug af skærm

Anbefalinger til børn, unge og voksne

1. Brug ikke skærm op til sovetid

2. Lad din telefon eller tablet blive ude af soveværelset

3. Brug tid væk fra skærmen og husk at være fysisk aktiv

4. Vær opmærksom på dit forbrug af sociale medier, og hvordan brug af skærm påvirker din trivsel

Sociale medier

– Hvordan kan plejeforældre understøtte barnet/den unge

- Der er brug for ekstra opmærksomhed, da børn og unge i plejefamilier har større risiko på nettet.

Plejeforældre kan:

- Engagere sig i og omkring de sociale medier, så de ved, hvad er sker, og kan støtte barnet/den unge, når der er behov for det.
- Være særlig opmærksom på barnets/den unges kommunikation og færden på nettet.

Understøttelse af skolegang

Hvilken betydning har skolegang for børn og unge anbragt udenfor hjemmet?

En god skolegang er noget af det bedste, man kan hjælpe anbragte børn og unge til at få. Det øger deres livschancer og fungerer som en beskyttende faktor mod arbejdsløshed, kriminalitet og misbrug. Det er langt fra det eneste, de har behov for, men det er en af de vigtigste – og letteste – veje til at forebygge nederlag og styrke selvværd.

(Professor Bo Vinnerljung i Egmont-rapporten 2017, "Vi kan godt! Styrk anbragte børns læring og livsduelighed")

Forskning om skolegang for børn og unge anbragt udenfor hjemmet

Det er veldokumenteret, at børn og unge anbragt udenfor hjemmet på en række områder klarer sig dårligere end andre børn og unge:

- Næsten halvdelen af børn og unge anbragt udenfor hjemmet tager ikke folkeskolens afgangseksamen.
- Under halvdelen går direkte videre på en ungdomsuddannelse.
- Seks år efter grundskolen har kun hver 5. en ungdomsuddannelse.
- Som 30-årige står 2 ud af 3 tidligere anbragte uden en kompetencegivende uddannelse.
- Som 30-årige er halvdelen på offentlig forsørgelse.

(Egmontfonden, 2017)

Forklaringer på, hvorfor børn og unge anbragt udenfor hjemmet klarer sig dårligere

Noget af det forskningen peger på, er:

- Manglende fokus på vigtigheden af skolegang.
- Skoleskift, fravær, skolepauser.
- Lave forventninger.

(Bryderup, 2017 og Egmontfonden 2017)

Børn og unges perspektiver på skolegang

- Bliv bedre til at lytte til vores ønsker.
- Stil højere faglige krav, og hav forventninger til os.
- Tro på, at vi kan, og udfordr os – mød os ikke kun med omsorg.
- Støt os i ikke at give op, når noget i skolen føles svært.
- Interessér jer for vores skolegang, og spørg til skoledagen og lektier.
- Læg et mildt pres på os for at gøre en indsats i skolen.
- Skab trygge og faste rammer om skolegang.

(Egmontfondens børnetopmøde 2017)

Plejeforældrene skal være opmærksomme på

- Fremhæv værdien af at lære noget og gå i skole.
- Se og læs nyheder sammen med jeres barn/ung, læs bøger og interesser jer sammen for samfundet.
- Sørg for, at barnet/den unge kommer i skole hver dag.
- Støt barnet/den unge med lektier. Hvis I har svært ved at hjælpe, så sørg for, at få barnet/den unge får hjælp fra andre.
- Se styrkerne hos barnet/den unge, og hav positive forventninger til barnets/den unges evner og muligheder.
- Samarbejd med skolen.

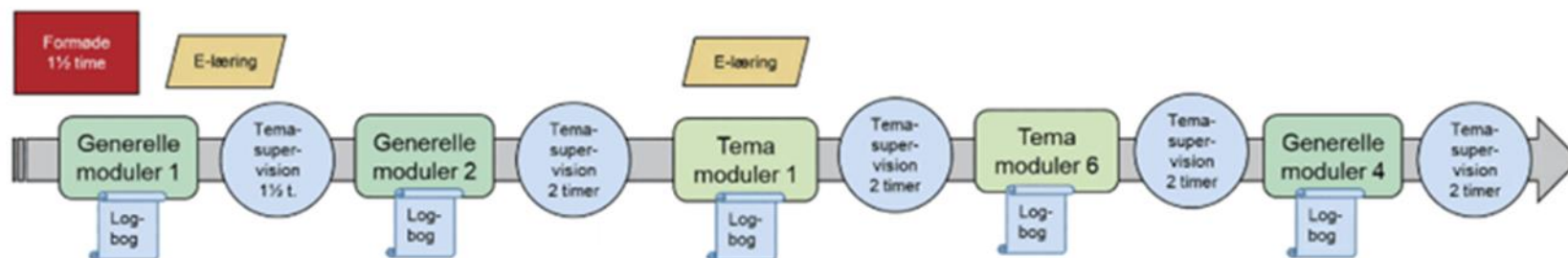
Samarbejde med anbringende kommuner

Anbringende kommunes opgaver og ansvar

- Kommunen træffer alle beslutninger.
- Kommunen er plejefamiliens arbejdsgiver.
- Kommunen fører tilsyn med barnet/den unge.
- Kommunen har en koordinerende funktion ift. alle samarbejdspartnere omkring barnet/den unge inkl. forældrene.
- Kommunen skal tilbyde 2 årlige kursusdage

Det tæt støttede opstartsforløb (TSOP)

- Iværksættes i alle nye anbringelser
- Inden for de første 6 mdr. af anbringelsen
- Varighed svarende til 3 hele dage (ca. 28 timer)
- De to lovpligtige uddannelsesdage tæller med
- Afsluttes inden for 1 år

Gennemgang af en børnesag i kommunen

Henvendelse/
underretning
modtages

Vurdering

§20-
undersøgelse

BL § 20 Børnefaglig undersøgelse

En anbringelse sker på baggrund af en børnefaglig undersøgelse.

Undersøgelsen skal/kan iværksættes, når kommunen vurderer, at det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges støttebehov.

Støttende indsatser og anbringelse udenfor hjemmet

Der findes forskellige former for hjælp og støtte, som kommunen kan iværksætte. Bl.a.:

- Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet.
- Fast kontaktperson for barnet eller den unge eller for hele familien.
- Familiebehandling eller behandling af barnet eller den unge.
- Familieanbringelse i form af et døgnophold for både forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien i en generelt godkendt plejefamilie
- Støtteophold i en plejefamilie.
- Anbringelse uden for hjemmet med eller uden samtykke

(Barnets lov §§ 32, 46 og 47)

Ophør af støttende indsatser og hjemgivelse

- Støttende indsatser og anbringelser skal ophøre, når formålet er nået, når de ikke længere opfylder deres formål, eller når den unge fylder 18 år.
- Kommunen skal træffe afgørelse om hjemgivelse og om hjemgivelsesperiodens længde forud for hjemgivelse af et barn eller en ung.
- Kommunen skal indhente en udtalelse fra plejefamilien, inden der træffes afgørelse om hjemgivelse.
- Børn og unge, der er fyldt 10 år, har partsbeføjelser i forbindelse med bl.a. afgørelse om hjemgivelse og hjemgivelsesperiode (Klageadgang).
- Senest 6 måneder inden ophør af anbringelse ved det 18 år skal der træffes afgørelse om ungestøtteindsatser, fx forsat døgnophold.

(Barnets lov)

Barnets plan/Ungeplanen

Skal tage udgangspunkt i resultaterne af den børnefaglige undersøgelse af barnet/den unges forhold.

Skal indeholde:

- Formålet med indsatsen.
- Hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet.
- Konkrete mål i forhold til barnets eller den unges trivsel og udvikling.
- Konkrete mål for overgangen til voksenlivet for den unge, der er fyldt 16 år.
- Indsatsens forventede varighed.
- Hvilke former for støtte der skal iværksættes over for familien i forbindelse med anbringelse af et barn eller ung, i tiden efter barnets eller den unges hjemgivelse.

Navn og adresse		Date	KLE 27.24.06G01 • Sagsidentifikation
		Handleplan - Børn og unge efter servicelovens § 140	
1. Barnet/den unge			
Navn		Personnummer	
Folkeregisteradresse hos ☐ moderen ☐ faderen ☐ samboende forældre ☐ andet sted, angiv navn og relation i adressefelt			
Adresse			
Barnet/den unge opholder sig hovedsageligt hos ☐ samboende forældre ☐ moderen ☐ faderen ☐ anden familie/nær relation ☐ skiftevis ved begge forældre ☐ kommunalt godkendt opholdssted			
<small>Hvis anden familienær relation - angiv hvem, hvis kommunalt godkendt opholdssted - angiv hvilket</small>			
2. Familieforhold			
Moders navn		Personnummer	
Faders navn		Personnummer	
Søskende antal			
Søskendes navne		Personnummer	
Andre nære relationer: fx stedforældre, udeboende stedsøskende, samboende bedsteforældre - navne		Relation	
Forældremyndighed ☐ moderen ☐ faderen ☐ fælles ☐ anden		Moderen er IKKE biologisk mor til barnet/den unge ☐ Faderen er IKKE biologisk far til barnet/den unge ☐	
☐ Forældremyndighedsforholdet behandles i statsamtet ☐ Barnet/den unge er under værgemål ☐		<small>*s anden forældremyndighedsindehaver eller værgemål - angiv navn og relation</small>	
Forhold vedr. barnet/den unge			
☐ if. service- ☐ Handleplan, jf. servicelovens § 140, stk. 2 ☐ Handleplan, jf. servicelovens § 140, stk. 5			
☐ if. 1 ☐ ifm. behandlingskrævende stofmisbrug ☐ ifm. idømt sanktion			
<small>*s fx kulturelle, sociale og opvækstmæssige forhold</small>			
BU 200 © 1/2015 Side 1 af 10			

Barnets rettigheder i egen sag

Børn/unge, der er fyldt 10 år, har partsbeføjelser og klageadgang i forbindelse med behandling af deres sag om bl.a:

- Støttende indsatser (fx støtteophold og familieanbringelse)
- Anbringelse uden for hjemmet (anbringelse med samtykke)
- Valg af anbringelsessted
- Behandling og uddannelse m.v.,
- Hjemgivelse og hjemgivelsesperiode
- Samvær og kontakt
- Ungestøtte og opretholdt anbringelse der træffes inden den unge fylder 18 år
- Sager i børne- og ungeudvalget, Ankestyrelsen eller domstolene

(Barnets lov § 3, stk. 1 og § 145, stk. 1-3)

Plejefamiliers tavshedspligt

- Tavshedspligten betyder, at du som plejefamilie ikke må videregive fortrolige oplysninger om hverken barnet/den unge eller forældrenes forhold.
- Dette gælder både i samtale med andre og på skrift på f.eks. de sociale medier.
- Oplysningerne kan for eksempel være informationer om barnets/den unges eller forældrenes sociale problemer, misbrugsproblemer, seksuelle og strafbare forhold og oplysninger om helbred, religion og politisk tilhørsforhold.
- Det er strafbart for plejeforældre at bryde tavshedspligten. Tavshedspligten gælder også **efter** plejekontraktens ophør!

Case Ryan

- *Forestil jer, at I er Ryans plejefamilie. Ryans klassekammerats mor eller en nabo kommer og spørger nysgerrigt og interesseret til, hvordan det kan være, at Ryan har brug for at bo hos jer?*
- *Hvad og hvordan vil I svare Ryans klassekammerats mor eller nabo? Hvad kan I svare – uden at overskride tavshedspligten?*

Film: Familie og forvaltning

Refleksions-øvelse

Familie og forvaltning

- Hvad hæfter I jer ved i filmen?
- Hvad bliver I optaget af?
- Hvad tænker I er vigtigt at være opmærksom på i samarbejdet med kommunen?

Et konstruktivt samarbejde til barnets bedste

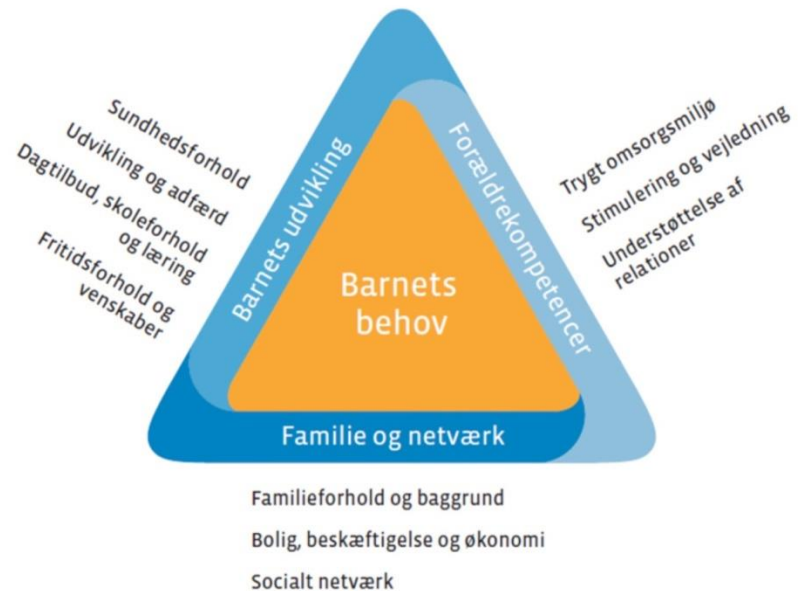
– at være en god samarbejdspartner

Samarbejde med barnet/den unge i centrum

Samarbejde med sagsbehandler og familieplejekonsulenten

Grundkursets 11 emner

DAG 1	DAG 2	DAG 3	DAG 4
1) Den nye familie ✓	2) Børns udvikling og identitetsdannelse ✓	4) Tilknytning og mentalisering ✓	7) Tab, sorg og krise ✓
	3) Omsorgssvigt og udviklingstraumer ✓	5) Barnet eller den unges familie og netværk (kontakt, samvær og samarbejde) ✓	8) Inddragelse, selv- og medbestemmelse ✓
		6) Kommunikation og konfliktforståelse ✓	9) Understøttelse af skolegang ✓
			10) Fællesskaber og relationer ✓
			11) Samarbejde med anbringende kommuner ✓

Evaluering

Scan QR-koden

Farvel og tak for denne gang

